

DELBÄCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
I. u. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürgőnyelme: „Délbácska“
Novisad. Póstatakarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1929. Szeptember 14.
SZOMBAT

Előfizetési ára: egy hóra 40 din., három hóra 120 din., 6 hóra 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap 1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

A miniszterelnök boszniai utja

Brodtól Sarajevóig csaknem az összes nagyobb városokat és községeket látogatta meg a miniszterelnök

Beográdból jelentik: Zsivkovics Petar miniszterelnök csütörtökön este a zagrebi gyorsvonattal Bródba utazott, ahonnan tegnap reggel autón folytatta útját Sarajevóba.

Utközben a miniszterelnök több várost és községet látogatott meg.

Reggel 7 órakor Derwentára érkezett, ahol a különböző állami és városi hatóságok főnökeit fogadta, ellátogatott a járásbírószágra és az egyes hivatalokba, majd a községi és járási orvosok, valamint a gazdasági szakértők jelentéseit fogadta. Derwentán Abdul effendi a város polgármestere valamint a főispán üdvözölte a miniszterelnököt.

Innen Dobojba hajtattott a miniszterelnök, ahová 9 órakor érkezett s ahol ugyancsak az összes hivatalok főnökeit fogadta, majd Maglajba folytatta útját, ahol

vá 10 óra 40 perckor érkezett meg. A miniszterelnök útjában több polgárt és földmivest szőlített meg, akinnél a község viszonyai iránt érdeklődött.

Maglajból Zsepesére majd Zenicára hajtattott a miniszterelnök, ahol felülvizsgálta az összes hivatalokat, ellátogatott az adóhivatalba, majd a járásbírószágra is, ahol a folyosókon várakozó felek ügyes-bajos dolgai iránt érdeklődött.

A nép mindenütt nagy tisztelettel fogadta a miniszterelnököt,

aki Gyorgyevics Gyorgye travniki főispán társaságában délután 4 órakor Sarajevóba utazott,

ahol kihallgatáson jelenik meg a királynál.

Ez alkalommal a miniszterelnök folyó ügyekről tesz jelentést Öfelségének. (Avala).

Száznegyvenöt ember vesztette életét a Kuru finn gőzös katasztrófája alkalmával

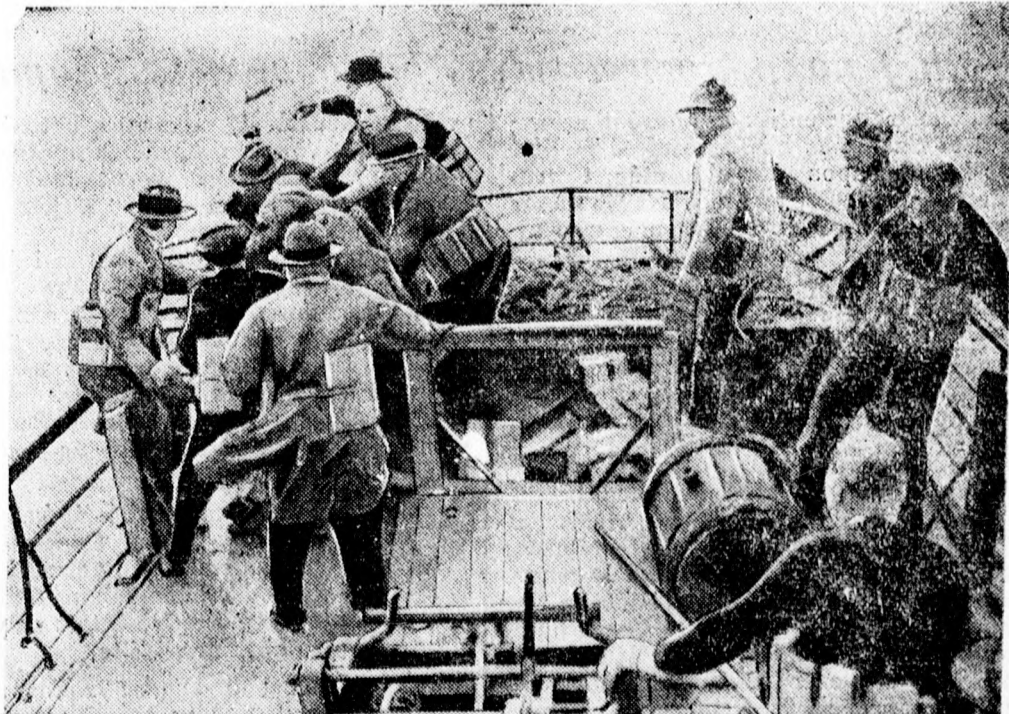
Halálra tiporták egymást a menekülni igyekvő utasok

Stockholmból jelentik: A neuperni tervon elsüllyedt Kuru nevű finn gőzös katasztrófájánál, az utolsó megállapítások szerint

száznegyvenöt ember vesztette életét.

Tegnap buvárok szállottak le a tó fenekére. Sikerült is behatolniuk a hajó belsőjébe, ahol harmincöt holttestet találtak.

Az elsüllyedt „Kuru“ hajótöröttjei, közvetlenül megmentésük után.

A holttesteket olyan helyzetben találták, amelyből most már kétségtelenül megállapítható, hogy

az utasok rettenetes élethalál harcot folytattak egymással.

A hajó szalójában talált 35 holttestet.

a szalón befelényülő ajtaja előtt hever. Főül a férfiak, alul az asszonyok és gyermekek.

Valószínű, hogy a férfiak egyrészenek sikerült kimenekülni, az asszonyokat és gyermekeket azonban letiporták a borzalmas tolongásban. A legközelebbi napokban megkísérlik, hogy az elsüllyedt hajót kiemeljék a tó fenekéről.

Az angol kormány nem mond le a palesztinai mandátumról

Ujabb ovóintézkedéseket foganatosítottak a fenyegető zavargások megakadályozására

Londonból jelentik: A gyarmatügyi miniszter az egyik cionista küldöttségnek adott válaszában kijelentette, hogy szó sem lehet arról, hogy Anglia lemondjon a palesztinai mandátumról, vagy eltérjen a Balfour-ejvben tett ígéretétől. Figyelmeztette azonban a zsidókat, hogy a Palesztinába való berendezkedésnek, az ország felvevőképességéhez kell igazodnia.

Egyetlen kormány sem garantálhatja, hogy semmiféle rendzavarás nem fog előfordulni,

bár az angol kormány mindent elkövet a rend biztosítására és a zavargások megakadályozására.

A legutóbbi zavargások ügyében meginduló vizsgálat csak részben lesz nyilvános. A közönségnek és a saját képviselőinek csak bizonyos esetekben engedik meg, hogy a vizsgálat lefolytatásánál jelen legyenek. A gyarmatügyi minisztérium végül annak a reményének adott kifejezést, hogy

a zsidók és arabok között mielőbb helyreáll a jóviszony.

A londoni Daily Telegraph jeruzsalemi jelentése szerint a hatóságok attól tartanak, hogy újabb összetűzésekre kerül a sor a zsidók és arabok között. Intézkedés történt, hogy minden rendőrorozmet megkettőzzenek és a városba vezető utakat őrizzék. A zavargások kitörése óta minden pénteken és szombaton voltak Jeruzsalemében összetűzések.

Egyes jelentések szerint Keletjordánia beduinjai titkos gyűlést tartottak. A Jordán mentén éppen ezért nagyobb csapatok állanak készenlétben, hogy megakadályozzák a beduin csapatoknak a folyón való átkelését.

Malmagia mellett tegnap este az arabok megtámadtak egy zsidó telepítést és két embert megsebesítettek. Hírszerint legközelebb

megerősítik az angol repülőszolgálatot.

A lap jelentése szerint az arab diákok kiáltványt bocsátottak ki, amelyben a lakosságot a zsidók elleni bojkottra szólítják fel. A kiáltvány a zsidókat

Krisztus kinzóinak és Mohamed megmérgezőinek nevezi.

Az arabok végrehajtó bizottsága is kiáltványt bocsátott ki egész Palesztina területén. A kiáltványban a leghatározottabban megcáfolja, hogy az arabok zsidó szentélyeket megszenteltetnek volna.

Szoros barátság fűzött Miletics Szvetozárhoz

s mindig nagyrabecsültem a bátor szerb nemzetet, mondotta Dr. Barabás Béla volt aradi főispán, a román parlament tagja, aki ezidőszerint bácskai származású feleségével Noviszádon tartózkodik

...

A „Délbácska“ munkatársa tegnap látogatást tett a 74 éves öreg politikusnál, aki néhány napig Noviszádon marad Feltűnésteltető emlékiratokat írt Barabás Béla politikai pályafutásáról — Barabás Béla volt az, aki a magyarországi választásokon Tisza Kálmánt megbuktatta

Néhány nap óta érdekes vendége van Noviszádnak: Barabás Béla, volt aradi főispán, a háború előtti Magyarország keménynyaku negyvennyolcas képviselője, ezidőszerint a román parlament tagja, ahová mint a romániai magyar párt tagját választották be a tordai kerületből.

Hetvennégy éves már az öreg ur, de olyan fürgé, olyan jókedélyű, olyan friss, hogy sok fiatal ember megihrigyelhetné aranyos kedélyét és acélos izmait. Ezidőszerint látogatóban van Noviszádon: régi jó barátját Tabakovics Györgye dr. ügyvédet kereste fel, akihez már évtizedek óta szoros barátság fűzi. Feleségével jött Noviszádra, aki szrpszki mileticsi származású bácskai leány és szintén rokonai látogatására érkezett Jugoszláviába.

Barabás Béla a legfiatalabb dandyt is megszegyenítő ruganyossággal emelkedik fel kényelmes karosszékéből, amikor a szobába lépünk. Mosolyogva, széles gesztussal üdvözlől, majd „harcrakészen“ várja az interjuvóló újságíró kérdéseit. Nem egyszer volt már ilyen helyzetben, a régi politikus rutinjával válaszol tehát minden kérdésünkre.

— Látogatásom tisztán magánjellegű. Régi jó barátomat akartam üdvözlölni, ezért jöttem ide közele. Előzőleg Gradon és Velencében nyaraltam, majd Szrpszki Mileticsbe ruccantunk ki, ahol feleségem rokonai élnek.

Ezidőszerint a romániai magyar párt képviselőjeként Aradon élek, választókerületem azonban Torda Aranyosban van, ahol nagy többséggel választottak meg.

— Hiába, nem tudok leszokni a politikáról. Ugyáltszik a véremben van a politizálás, ezenkívül pedig a romániai magyarságnak vélttem szolgálatot tenni, amikor elfogadtam a jelölést.

A jelenlegi román helyzet sokkal liberálisabb, mint azelőtt, Maniu miniszterelnök kiváló államférfi, akihez egyébként még a magyar parlamentből legkedvesebb emlékeim fűződnek.

Amikor Maniu legelőször meglátott a parlamentben, hozzájött, átölelt és így szólt:

— Szervusz öreg barátom! Nagyon jól esik, hogy itt üdvözölhetlek!

— Bizunk bennetek — válaszoltam — ezért vállaltam a képviselőséget!

— Politikai pályafutásom — folytatja Barabás — már 1892-ben kezdődött, amikor először választottak meg képviselőnek a magyar parlamentbe. Hosszu politikai pályám emlékeit

a most megjelent „Emlékirataim“ban írtam meg.

Barabás Béla ezzel előveszi a hatalmas kötetet, amelyhez Dózsa Endre, az Erdélyi Irodalmi Társaság elnöke írt gyönyörű előszót s a könyv megjelenése után egy pom-

pás versben, rigmusokban írta meg a könyv bírálatát.

— A lelkeket öntöttem bele a könyvembe — folytatja az ősz politikus — s mindent megírtam, ami szívemen fekdűt. Azt a jelenetet is, amikor az öreg kurucot először hívták meg ebédre Ferenc József királyhoz s amikor a spanyol etikett mellőzésével

jó öreg bácskai anekdotákat meséltem a királynak, aki nagyott kacagott mókáimon.

— Huszonhat esztendeig egyfolytában függetlenségi párti programmal ültem a magyar parlamentben s ez idő alatt tizenegy mandátumom volt. Politikai pályafutásom legnevezetesebb eseménye, amikor

Aradon Tisza Kálmánt buktattam meg.

— Ezzel szemben, — folytatja Barabás mosolyogva — a rákövetkező esztendőben Tisza István engem buktatott meg Aradon.

— Noviszádon is jártam annak idején, amikor Balla Aladár volt a főispán s amikor egy nagy tereben beszédet tartottam az embereknek.

A szerbek is szívesen fogadtak, ami érthető is, ha tekintetbe vesszük, hogy mindig nagyrabecsültem a hős derék és bátor szerb nemzetet.

Fiatalkoromban nagyon jól ismertem

A budapesti honvédtörvényszék ötévi súlyos börtönre ítélte a kémkedéssel vádolt Pecha Vincét

...

Tóth János háromévi súlyos börtönbüntetést kapott

Budapestről jelentik: A honvédtörvényszék vitéz Szubotics elnök vezetése mellett lefolyt három napos tárgyalás után, tegnap kihirdette ítéletét Pecha Vince s Tóth János kémkedési bűnyűjében. A tárgyalás zárt ajtók mellett folyt egész idő alatt.

Tegnap délután fél 3 órakor Kovács Béla százados tárgyalásvezető kihirdette az ítéletet. Eszerint a katonai törvényszék

bűnösnek mondotta ki Pecha Vincét a ktbtk. 324. paragrafusába ütköző kémkedés büntetésében.

amit azáltal követett el, hogy Hidasnémetin, mint a magyar pályaudvarhoz beosztott tisztviselő 1929. áprilisától, 1929. június hó 28-án bekövetkezett letartóztatásáig terjedő idő alatt a magyar királyi kormány hadiérejére vonatkozó, nem nyilvánosan tett intézkedések, főleg a magyar hadsereg hadianyag hollétének megállapításáról Tóth Jánossal tárgyalt, ezer pengő jutalom ígéréssel, majd később feljelentéssel való fenyegetéssel készítette Tóth Jánost arra,

hogy a csehszlovák illetékes hatóságokkal való közlés végett, a bizalmas adatokat, különösen a hadianyagra vonatkozó adatokat szerezzék meg. Pecha ezeket a jelentéseket Tóth Jánostól átvette.

Tóth János bűnös a katonai büntető-törvénykönyv 324. paragrafusába ütköző kémkedés büntetésében, amelyet azzal követett el, hogy Pecha rábeszélésére a hadianyagra vonatkozó jelentéseket megszerezte és azokat Pechának átadta.

Ezért a katonai törvényszék Pecha Vincét, a kétheti vizsgálati fogság betudásán kívül

ötévi, havonta egy napon át kenyér és víz melletti börtönnel és kemény fekhellyel, valamint a büntetési év első és hatodik hónapjában kétheti magánfogsággal súlyosított súlyos börtönre ítélte.

Tóth Jánost ugyanezen szakasz alapján lefokozás és a Károly csapatkereszt elvétele mellett, a vizsgálati fogságban eltöl-

Villamos felszerelési anyagok

legnagyobb raktára

ALTERNO-RELAIS

MŰSZAKI VALLALAT • NOVISAD
TELEFON 24 14, 24 87

Miletics Szvetozárt is, akihez szoros barátság fűzött.

— Igazi uriember volt, akivel több ízben ejbeszélgettünk a kisebbségi kérdéstről.

— Nemzetiségi kérdésekben — mondotta egyszer Miletics Szvetozár — nem szabad szélsőséges politikát csinálni. Ezt jól jegyezzétek meg magatoknak.

— Több ízben felkeresett a parlamentben s arra kért, interveniáljak a kormánynál a kisebbségek érdekében. Mi mindig megértettük egymást és éppen én voltam az, aki a koalíciós kormány alatt több ízben közbenjártam a kisebbségi kérdés rendezése ügyében.

Azután megint az „Emlékiratokra“ terelődik a szó.

— Minden ember a világ közepe — mondotta Barabás — s így a mi hosszú pályafutásomon körülöttem történt, „Emlékirataimban“ rögzítettem meg. A háború vége felé Aradra neveztek ki főispánná s azóta ott ragadtam, nem tértem vissza Magyarországra. Csak azt sajnálom, hogy még nem tanultam meg románul, pedig az a véleményem, hogy aki bekerül a parlamentbe, tudjon románul is. Ugy gondoltam azonban, öreg ember vagyok, úgy sem kéri tőlem számon, miért nem tanultam meg az al-lamnyelvet.

Végül Noviszád fejlődéséről és a város szépségeiről beszél, majd azzal bucsuzik el tőlünk, hogy

szép országunkba rövidesen ismét ellátogat.

tött két hét betudásával

háromévi, havonta egy napon át kenyér és víz melletti böjttel, valamint kemény fekhelyel és a büntetési év első és hatodik hónapjában kétheti magánfogsággal súlyosított súlyos börtönre ítélte.

A terjedelmes indokolás felolvasása után az elítéltek semmisségi panaszt jelentettek be az ítélet ellen.

Egyelőre még hőemelkedés várható növekedő felhőzettel és zivatarhajlammal

Az anticiklon Északkeurópa fölött állapotodott meg

Az időjárásban rövidesen változás várható. A meteorológiai jelentések szerint ugyanis a depressziós légnyomás Jugoszlávia felé nyomul s ha az Északkeurópa fölött megállapodott anticiklon elveszti hatását, a felhőzet növekedésével zivataros időre lehetünk elkészülve. Az időprognózis tehát a következőképpen foglalható össze:

Egyelőre még hőemelkedés várható növekedő felhőzettel és zivatarhajlammal.

Tegnap már valamennyire engedett a hőség s a hőmérő a déli órákban mindössze 27 fokot mutatott az előző napi 30 fokkal szemben. Délszerbiában eső esett, míg az ország többi részeiben szép és meleg idő volt. A beográdi obszervatórium jelentése szerint tegnap reggel 8 órakor a következő hőmérsékletet jegyezték fel az ország egyes részeiben: Beograd 19, Zagreb 20, Ljubljana 16, Noviszád-Petrovaradin 19, Vrsac 19, Veliko Gradiste 18, Szarajveo 16, Uzsice 18, Kragujevac 13, Kraljevo 19, Szkopljje 14, Stip 17, Prilep 19, Pety 16, Mosztár 22 és Bród 19 fok.

A petrovaradini meteorológiai állomás jelentése szerint tulnyomóan derült, kissé szeles idő várható, átmeneti felhőzettel. A hőmérséklet minimuma 12, maximuma 25 fok.

Automobilos szállítójak megverték a csibi szállócsőszit

Csibról jelentik: Szerdán délelőtt a palánka—noviszádi országuton egy kis autóbussz robogott Noviszád felé. Amidőn a csébi szőlőskertekhez ért, ott megállott, az egyik utas leszállt, a Pauschert Jakab szőlőskertjébe ment és néhány kiló szőlőt levágott. Időközben előkerült a szőlőcsősz, mire az autóbusszban lévők társukat figyelmeztették, hogy siessen, mert jön a csősz. Az ismeretlen szőlőéhes a fűrtökkel a karján az autóbusszba ugrott, mire az autóbussz vezetője a motort megindította.

Egyik társuknak, aki úgy látszik, mint figyelő szerepelt, nem sikerült a kocsiba ugrani, a csősz a lépcsőről lerántotta és felelőségre vonta. Ezt az autóbusszban lévők észrevették, megállították a kocsit és négyen kiszálltak belőle. Most már ötösével támadtak a csőszre és botokkal kékre-zöldre verték.

A másik csősz segítségére jött, de az öreg embert a támadók egyetlen lökéssel az árokba dobták. Mivel a kékre vert csősz látta, hogy ilyen nagy tulerővel nem szállhat szembe, az autó számát feljegyezte és a község házára sietett, ahol a jelentést megtette. A községi jegyző Lohrer József csőszszel jegyzőkönyvet íratott alá, melyet a noviszádi rendőrségnek a tettesek kikutatása végett megküldött.

— Öngyilkos aggastyán. Banjac Milan, 73 éves mosorini földműves kukoricagöréjében felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt. Tettét életuntól követte el.

Ismét Noviszádra szállítják Szlavik Pétert,

a csehszlovák hajózási vállalat sikkasztó pénztárosát, akit a bécsi rendőrség letartóztatott, mert nem tudta igazolni, hogy már leülte büntetését

A bécsi rendőrfőnökség sürgős átiratban értesítette a noviszádi főkapitányságot Szlavik Péter letartóztatásáról

Emlékezetes még az a feltűnést keltő sikkasztás, amely néhány évvel ezelőtt történt Noviszádon, s amely alkalommal Szlavik Péter, a csehszlovák hajózási vállalat noviszádi kirendeltségének pénztárosa

300.000 dinár elsikkasztása után külföldre szökött.

A sikkasztó pénztárost csak hosszabb nyomozás után sikerült Zürichben letartóztatni. A megindult kiadatási eljárás eredménye alapján Szlavik Pétert a svájci hatóságok kiadták a jugoszláv hatóságoknak s a noviszádi törvényszék két és fél évi fegyházra ítélte a vádlottat.

Szlavik Péter a noviszádi ügyészség fogházában töltötte büntetését, ahol a fogház irodájában kapott beosztást. Az intelligens, több nyelven beszélő férfi igen hasznos munkaerőnek bizonyult a fogházban, úgy hogy az ügyészség eltekintett a fogházba való szállításától. Időközben Szlavik amnesztiát is kapott s büntetéséből fél évet elengedtek.

Junius havában szabadult ki Szlavik a fogházból, azonban nem helyezték szabadlábra, hanem a bolgár hatóságoknak adták át. A szófiai ügyészség ugyanis szintén körözőlevelet bocsátott ki ellene

csekkhamisítás miatt, amelyet egy szófiai bank kárára követett el.

Szlavik Péter azonban csak rövid ideig maradt a szófiai ügyészség fogházában letartóztatásban, mert időközben megállapítást nyert, hogy már annak idején büntetésének egy részét kitöltötte, hátralévő részét pedig szintén amnesztia útján elengedték.

Szlavik azután Bécsbe utazott, ahol foglalkozás után nézett. Annak rendje és módja szerint be is jelentette magát a bécsi rendőrségen s az Aranyszarvas szálló-

dában szállt meg feleségével együtt.

Szlováknak azonban ezuttal sem volt szerencséje. A bécsi rendőrség büntügyi nyilvántartójában még mindig szerepelt a noviszádi rendőrség körözőlevele, amelyet még annakidején bocsátottak ki ellene s a melyet a rendőrség még nem vont vissza. A körözőlevel alapján

kedden reggel egy detektiv jelent meg Szlavik szállóbeli lakásán s előállította a rendőrségen.

A büntügyi osztály vezetője kihirdette előtte, hogy a körözőlevel alapján letartóztatja. Hiába hivatkozott Szlavik arra, hogy a Noviszádon elkövetett sikkasztás ügyében büntetését már régen leülte, a rendőrség mégsem helyezte szabadlábra, mert

Szlavik semmivel sem tudta igazolni, hogy büntetését csakugyan kitöltötte.

Komplikálta a helyzetet az a körülmény is, hogy a bécsi rendőrségen ott volt a szófiai ügyészség körözőlevele is, amelyet szintén nem vontak vissza, majd a berlini és prágai ügyészség körözőlevele is, amelyet ugyancsak különböző bűncselekmények miatt bocsátottak ki Szlavik ellen.

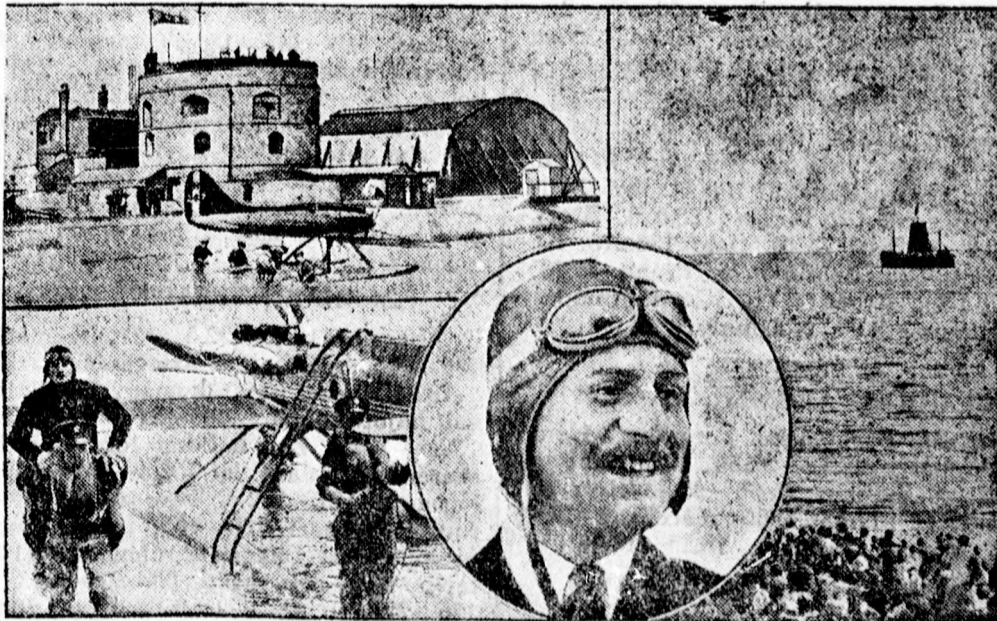
A rendőrség végül úgy oldotta meg a gordiusi csomót, hogy

elrendelte Szlavik Péter Jugoszláviába való visszaszállítását.

egyben átiratot is intézett erre vonatkozólag a noviszádi főkapitánysághoz, amelyben hivatalosan is bejelenti Szlavik Péter kiadatását.

A bécsi rendőrség átirata tegnap érkezett a noviszádi főkapitánysághoz, s Nikolics Szima főkapitányhelyettes most táviratilag is megfogja erősíteni, hogy Szlavik csakugyan kitöltötte a büntetését.

Az angolok győzelme a Schneider-kupáért folytatott repülőversenyen

Felső baloldali képünk a győztes repülőgép startját ábrázolja, a felső jobb oldali kép a repülőgépet verseny közben, alatta a kémlelő hajó, alsó baloldali képünk Waghorn „partraszállítását“, a középső kép pedig Waghorn angol pilotát mutatja be.

Holnap tartják meg az Adamovics (Darányi) telepi r. kath. templom alapkövetését

A körmenet délután fél 3 órakor indul a Szent Rókus templomból

Az Adamovics-telepi római katolikus templom alapkövetési ünnepségei holnap délután fél három órakor kezdődnek. A körmenet a Szent Rókus templomból indul, a következő utirányban: Iskola-ucca, Magyar-ucca, Mátyás király-ucca, Kamenica-uccán végig a Darányi-telepig.

A körmenet felállítási sorrendje a következő:

Elöl mennek az iskolásfiúk, utána a leányok, azután az egyletek, katolikus férfiak, a papság, a hitközségi képviselőtestület, majd a felnőtt leányok és asszonyok. Az egész körmenet hatos sorokban vonul fel, s a rendezőség felkéri a közönséget, hogy ezt a sorrendet tartsa be s a rendezők utasításához mindenben alkalmazkodjék.

Amikor a körmenet a templomhoz érkezik, a közönség a templom környékén helyezkedik el, mert a templom falai közé közönségnek belépni tilos, minthogy ott folyik le az egyházi szertartás, amelyet Fátih Ferenc apát esperes plébános nagy papi segédjével végez.

A szertartás alatt háromnyelvű prédikáció lesz. Tekintettel az alapkövetési ün-

népélyre, vasárnap délután sem a belvárosi, sem a rókusai templomban a szokásos délutáni litániát nem tartják meg.

A szertartás befejezése után a közönség nem körmenetben, hanem egyenként távozik a színhelyről s a rendezőség felkéri a hívőket, hogy a szertartás után a legnagyobb rendben vonuljon el.

A katolikus hitközség Borota Brani-szláv dr. polgármestert, Momirovics Veljko dr. főkapitányt és a városi tanács tagjait is meghívta az alapkövetési ünnepségekre.

Felhívás a katolikus hívekhez

Mindazok a férfiak és nők, akik a templomban énekelni szoktak (mint pl. az éj féli mjsén) fölhívattak, hogy a vasárnapi körmenetben résztvegyenek. Találkozás vasárnap délután egynegyed három órakor a Szent Rókusai templom előtt. A papság előtt mennek a férfienekesek. A papság után az énekesnők. Minden sorban hat személy lesz. Mindenki hozza el a Jubilate Deo c. énekeskönyvét. A körmeneten a következő énekeket énekeljük: 10., 29., 54., 61., 76., 81., 85., 97., 109., 111., 119., 209.

emberre 55.25, 1930. márciusra 58 háromnyolcad, májusra 59 hétnyolcad. Rozs: Csendes. Szeptemberre 104 egynyolcad, decemberre 111, 1930. márciusra 117 egynyolcad.

BUENOS AYRES

Buza októberre 10.68, februárra 11.35. Tengeri októberre 8.60, novemberre 8.75. Zab novemberre 7.30.

LIVERPOOL

Buza: Lanyhuló. Októberre 9 sh 8.25, decemberre 10 sh 1, 1930. márciusra 10 sh 6.25, májusra 10 sh 9.

WINNIPEG

Buza októberre 156 egynyolcad, decemberre 157 egynyolcad, 1930. márciusra 162.5.

NOVISZADI TERMÉNYTÖZSDE

(Hivatalos jegyzések)

Buza 77-78 kg. bácskai és bánáti k. d. 192.50-197.50, tiszai uszályrakomány r. k. 207.50-212.50, szerémi k. d. 187.50-192.50, szerbiai dunai R. K. 195.00-197.50, -135, zab bácskai és szerémi k. d. 155-157.50, tengeri bácskai, bánáti és szerémi k. d. 165-170. Export malmok irányárai buzaliszt szept.-dec. 30 nap kassza vagy 1.5% skonto 330-335, kettes 310-315, ötös 290-295, hatos 260-265, hetes 235-240, nyolcas 140-145. Egyéb malmok effektív kötése, buzaliszt nullás gg és g 295-300, kettes 275-280, ötös 250-255, hatos 225-230, hetes 190-200, nyolcas 125-130. Buzakorpora jutásában k. d. 110-115. Fehér bab 2% k. d. 400-410. Irányzat: Buza tartott, egyébként változatlan. Forgalom: Buza 71, árpa 2, zab 2, tengeri 90, liszt 11, korpa 2.

SZOMBORI TERMÉNYTÖZSDE

Bácskai buza 192.5-197.5. Bánáti buza 190-195. Szerémi és szlavóniai buza 187.5-192.5. Tiszai hajórakomány 210-212.5. Bérgai hajórakomány 205-210. Rozs bácskai 157.5-162.5. Zab bácskai 152.5-157.5. Zab szerémi és szlavóniai 152.5-154.5. Árpa tatkarmány 127-132.5. Tavasz 155-160. Baranyai, tavasz 180-185, tengeri morzsolt prompt 155-160. Bab válogatott 410-440, tarka 330-350. Liszt 00. 295-305, 2. sz. 175-285, 5. sz. 250-260, 6. sz. 230-240, 7. sz. 205-206, 8. sz. 140-150, korpa prompt 110-115. Irányzat: Barátságos. Forgalom: Buza 528.5, tengeri 158, zab 15, rozs 5. 710.5.

...

Kako szte?

Egy külföldi lapban olvasom, milyen aktuálissá vált ismét ez a szó: „Hogy van?” Most özönlik ugyanis haza a tömérdek nyaraló s a korzó aszfaltján boldogan köszöntik egymást a féljángolosra és szerencsére sült nyaralók.

— Hogy van? — kérdik egymástól az emberek, hol kitörő örömmel, hol közömbös hangon.

— Kako szte? — hangzik a noviszádi uccán is a milliószor agyoncsépett kérdés, amelyre aztán a szokásos unalommal és sablonnal következik a válasz is.

Hát kérem szeretettel, ez egyáltalában nem új dolog. A „kako szte”, „hogyan” és „wie geht's” nincs terminusokhoz kötve. Nagyon ősrégi szokás ez, mégpedig rossz szokás, amely sohasem veszíti el aktualitását. Talán már Pythagorasz is így köszönt, amikor saját tételével találkozott vagy Nabukadonozor, amikor a babiloni számkivetésben Necho királyt üdvözölte. Egész életünk sablonokon alapszik s megrögzött sablonná vált a „hogyan” teoria is.

Kétségtelen, hogy a megszokott „hogyan” nem egyéb, mint malícia és cinizmus. Magyarul komiszság. Mi köze van kedves felebarátomnak, hogy én „hogyan vagyok”. Mi köze van akkor, amikor én jól tudom, hogy nem azért kérdezi, mert érdekli, hanem azért érdekli, hogy kérdezzen. Saját hogylétem tisztán egyéni belügyem. Ha rosszul vagyok, ugysem mondom meg, mert tudom, hogy rossz néven veszik.

Amilyen a kérdés, olyan a válasz is. Ha indifferens emberek kérdeznak, „hogyan vagyok”, rendszerint így válaszolunk:

— Köszönöm, megjárja!

Vagy:

— Köszönöm jól, köszönöm rosszul!

Ez a sablonos válasz. Vannak azután olyan válaszok is, amelyekkel talán véglegesen el lehetne némitani a kérdezősködési mániát.

Ha hitelezővel találkozunk, ne hagyjuk szóhoz jutni. Már messziről rohanjunk hozzá s héjja módra csapjunk rá:

— Jaj kedves Alibunar ur, ha maga tudná, milyen rosszul mennek a boltok! Vasam sincs a zsebemben! Hogy van különben?

Erre a támadásra a hitelező sincs elkészülve. Biztos, hogy nem fog válaszolni, de nem is fog kérdezni többé, ha az experimentumot többször megismételjük.

Ha „jóbarátunkkal” találkozunk, a szokásos kérdésre így válaszoljunk:

— Magának legyen mondván, milyen jól!

Ha pedig megegyeszer érdeklődik becses egészségem iránt, úgy vágom pofon, hogy Pogranicsnáján szedik össze csontjait.

Ez sem fog kérdezni többé. De nem fog kérdezni a villamos ismerősöm sem, akinek maliciózusan így válaszolunk:

— Hogy vagyok? Nagyszerűen! Olyan jól, mint a zsidóknak Palesztinában!

Vagy:

— Olyan jól, hogy a fák is sirnak tőle! A kereskedőnek:

— Nagyszerűen! Akár a maga üzlete!

A kávéházi főpincérnek:

— Ha énnekem olyan rosszul menne, amilyen jó a maga feketéje, már régen kiperálták volna a mirigyemet!

Aki nagyon tojakkodó s feltűnő viselkedéssel érdeklődik állapotunk iránt, imígyen válaszolunk:

— Hasszán Müftár!

Semmi mást. Csak annyit, hogy „Haszszán Müftár”. Ha akarja, ne vegye magára.

A legjobb módszer azonban mindenesetre az, ha megelőzzük az érdeklődőt. Egyszerűen megfordítjuk a botot s mi kérdezzük, ő pedig válaszoljon. Ha szembejön velünk, már messziről ordítsunk:

— Hogy van Hötendorfi ur? Kako szte?

Az sem baj, ha válasz helyett pofonút. A fontos az, hogy megelejtük.

K. A.

1929. Szeptember 14. Szombat

Romai katolikus: Szent ker. felm. Protestáns: Szerénke. Görög-keleti (szeptember 1) Szim. és Márk. A nap kel 5 óra 15 perckor, nyugszik 18 óra 2 perckor, a hold kel 16 óra 48 perckor, nyugszik 0 óra 5 perckor.

— Bucsú a belvárosi rom. kat. plébánia-templomban. Vasárnap lesz a noviszádi rom. kat. belvárosi plébánia templom bucsuja. Az istentisztelet sorrendje a következő: Fél 7-kor, fél 9-kor, 11-kor csendes sz. misék. Fél 10-kor sz. beszéd, 10 órakor ünnepélyes apáti sz. mise. Az alapkövetéllet miatt a délutáni litánia elmarad.

— Szeptember 16-án kezdődik a tanítás a noviszádi fiugimnáziumban. A noviszádi fiugimnáziumban tegnap fejeződtek be a beiratások. A tanítás hétfőn szeptember 16-án kezdődik. A beiratkozott tanulók kötelesek vasárnap reggel 8 órakor az iskolában megjelenni, amikor is Veni Sanctét tartanak. Ez alkalommal történik a tanulók egyes osztályokba való beosztása is.

— A „Cecilia“ egyházi énekkar vasárnapi (szeptember 15-iki) műsora a B. Sz. Mária névünnepe — templomunk bucsuja — a délelőtti tíz órai ünnepi nagymise alkalmából: Introitus: Valtum tuum. Goller V., a Ioretói B. Sz. Mária tiszteletére írt miséje, négy szólamu vegyes kar, orkeszter kísérettel. Graduale: Leitner K. Benedicta, négy szólamu vegyes kar, Offertorium: Abt F... Ave Mária, szoprán szóló vonósötös kísérettel. Kommunió: Beáta.

— Vasárnapi áramszünet. A noviszádi villanytelep értesítése szerint f. hó 15-én reggel 4 órától reggel 6 óráig az egész városi hálózat, a Radnicski negyed déli 12 óráig ki lesz kapcsolva.

— A pápai nuncius Beográdban. Pelegrinetti pápai nuncius tegnap reggel Zagreből Beográdba érkezett vissza.

— Lezuhant egy román repülőgép. Bukarestből jelentik: A constanzai repülőtér mellett lezuhant egy katonai repülőgép. A pilóta súlyosan megsebesült, a repülőgép teljesen összezúzódott.

— A tartományi főispán Sztaribecsejen. Sztaribecsejről jelentik: Maties Gyoka, a beográdi tartomány főispánja szerdán délután Csurogról, hol a község háza ügykezelését vizsgálta felül, Becsére érkezett. Az állomáson a főispánt Obrenov szolgabíró, a távollevő főbíró helyettese és Bózsín Szvetozár községi főjegyző fogadták. A főispán megérkezése után a Central szállodába hajtatott. Csütörtökön a szolgabíróság ügykezelését vizsgálta felül, majd a község házat látogatta meg.

— Zsirszódát ivott. Sztaribecsejről jelentik: Varnyu Lászlóné 22 éves sztari-becseji asszony a napokban a Holt-Tiszára ment ki ruhát mosni s ott találta Perisics Milka becej leányt, ki szintén mosott. Mosás közben a fiatal leány megszomjazott és társnőjétől vizet kért, aki — valószínűleg tévedésből — a vizes üveg helyett az oldott mosószóddával telt másfél literes üveget adta oda neki. A leány az első kortynál fájdalmasan felsikoltott és kiköpte a maró folyadékot. Varnyuné ezt látva, elszaladt, a lány pedig sérülésével dr. Lázics községi orvoshoz futott, ki első segélyben részeltette. Varnyuné ellen a rendőrség eljárást indított.

— Öngyilkossági szándékkal a csatornába ugrott. Sztaribecsejről jelentik: Kinka Károly sztari-becseji 22 éves legény a napokban öngyilkossági szándékkal a Kralja Petra csatorna hidjáról a vízbe ugrott. A legény uszni nem tudott és már a megfulladás veszélye fenyegette, mikor küzködését észrevették a közelben lévő legények, akik közül Fehér Károly a fuldokló segélyre sietett s kijemeltette. Az öngyilkosjelölt tettenéi okáról nem adott fevilágosítást.

Gyilkos merénylet a Pirosi uton

Vojnovics Nikola szőlősgazda késsel támadt töle elváltan élő feleségére

Tegnap délelőtt feltűnést keltő családi dráma történt a Pirosi uton. Vojnovics Nikola noviszádi szőlősgazda késsel támadt töle elváltan élő Szófia feleségére, akit súlyosan megsebesített. A családi dráma előzménye az, hogy az asszony néhány hónappal ezelőtt

elköltözött férje lakásából s a Pirosi uton lakó rokonainál húzódott meg.

Az asszony súlyos családi perpatvarok miatt hagyta el férjét, aki igen rosszul bánt feleségével s állandóan iszákoskodott. Vojnovics több ízben kérte feleségét, térjen vissza hozzá, de az asszony hallani sem a-

kart róla.

Tegnap délelőtt Vojnovics a Pirosi uton találkozott az asszonnyal, aki ezuttal is igyekezett rábeszélni, térjen vissza hozzá. Az asszony azonban most is elutasította férjét, aki

nagy izgalmában kést rántott elő és felesége hátába döfte.

Az asszony eszméletlenül esett össze, az eset szemtanúi pedig Vojnovics üldözése-re indultak, aki azonban megszökött.

A rendőri bizottság a kórházba szállította az asszonyt, a merénylő ellen pedig nyomozást indított.

Beograd mellett egy tehervonat összeütközött egy tolató mozdonyal

A karambol következtében a két mozdonyvezető és a fűtő megsebesült

Az Avala jelenti Beogradból: Csütörtökön éjjel 11 óra 38 perckor Beogradtól 16 kilométernyire, Resznik és Ripanj állomások között

a 148-as számú tehervonat összeütközött egy tolató mozdonyal.

Az összeütközés következtében a tehervonat négy kocsija kisiklott és összetört

a vasuti személyzet részéről a két mozdonyvezető és a tehervonat fű-

tője súlyosan megsebesült.

A karambol folytán a pálya annyira megrongálódott, hogy a forgalom több órán át szünetelt s a vasuti közlekedést Krsznan át bonyolították le Nis felé.

A vasuti vezérigazgatóság szigorú vizsgálatot indított, annak a megállapítására, kit terhel a felelősség az összeütközés miatt.

— Halálos baleset Kátyon. Súlyos katasztrófa történt tegnap délután 5 órakor Kátyon. Veszelinov Toja, Veszelinov Laza földműves felesége kukoricát szállított kocsiján a szállásra. Az országúton a lovak megbokrosodtak s felfordították a kocsit. Veszelinov Toja olyan szerencsétlenül esett le a kocsiról, hogy a lovak átgázoltak rajta, úgy hogy az asszony súlyos belső sérülései következtében a helyszínen meghalt.

— Női fehérenemű a legfinomabb triko selyemből a legolcsóbb áron Klein Jenő üzleteiben, Novisad, Vel. Bečkerek, Senta.

— Az I. Noviszádi Katonai Hadastya Egyesület elnöksége ezuton értesíti f. tagjait, hogy a rendkívüli közgyűlést folyó hó 15-ről, a Daranyi telepen épülő rom. kat. templom alapkövetelénél való szent ünnepség miatt, elhalasztotta folyó hó 22-re d. u. 2 órára.

— Változás a noviszádi munkásbetegsegélyző fogászati rendelésében. A noviszádi munkásbetegsegélyző fogászati rendelésében 1929. szeptember hó 16-tól, 1930. május hó 15-ig, az alábbi változás lép életbe: Dr. Kassowitz Rudolf fogorvos reggel 7 órától 8 óráig szokásos rendelése elmarad, ehelyett Kassowitz dr. este 5 óra 15 perctől 7 óra 15 percig rendel. A többi rendelés változatlanul érvényben marad.

— Szüreti mulatság Kulán. A kulai ifjúság f. hó 15-én, vasárnap este nagyszabású szüreti mulatságot rendez a „Sárga Kert”-ben, amelyen a sombori teljes katonazenekar fog játszani.

— A Strand r. t. felkéri a t. abonenseket, hogy a kabinjaikban lévő tárgyakat f. hó 15-ig vigyék el, miután a személyzet ezen a napon el lesz bocsátva.

— El akarta vágni a nyakát. Abt Rezső noviszádi pincér csütörtökön este a lakásán öngyilkossági kísérletet követett el. A pincér éles beretvával el akarta vágni a torkát, felesége azonban még idejekorán megakadályozta tette végrehajtásában. Abt csak könnyebben sebesült meg s most a kórházban ápolják.

— Súlyos baleset egy lakatosműhelyben. Tegnap délután súlyos baleset történt Szecsujszki és Társa, a Kislimanon lévő lakatosműhelyében. Trkulov Gyura munkás egy körfűrésznel dolgozott, mikor a fűrész eltört és egyik alkatrésze Trkulov hasába fúródott. A szerencsétlen embert súlyos belső sérüléseivel a kórházba szállították.

— Hasszán Müftár kivégzéséről, a megfiatalított öregemberekről, valamint az elmúlt hét érdekes eseményeiről hoz friss és eredeti fotóriportokat a Képes Vasárnap ma megjelent legújabb száma. Az irodalmi rovatban Csuka Zoltán egyik érdekes versét, valamint Polácsi János vita cikkét találjuk az Ady revízió kérdésében. A mellékletben a Vajdaság legbőségesebb rádióműsora. A kitűnő hetilap ára csak öt dinár. Kapható mindenütt.

— Nem emelte a kamatlábat az angol bank. Londonból jelentik: Az angol bank tegnapi ülésén a bank-kamatlábát változatlanul 5.5 százalékban állapította meg.

APOLLO szept. 14-15-én

ELZA KISASSZONY

Főszereplők:

Schnitzler Arthur »Fraulein Elze« c. regénye után 7 felvonásban
ELIZABETA BERGNER, ALBERT BASSERMANN, Jack Trevor, Albert Steinrick

— XI. Pius pápa, pápai trónállóra nevezte ki Szmeccsányi Lajos egri érseket. Rómából jelentik: XI. Pius pápa, Szmeccsányi Lajos egri érseket, püspökké szentelésének közeledő 25 esztendő évfordulója alkalmából, pápai trónállóra nevezte ki. Ez a kitüntetés, amely Eger érseket kiemelte a püspök és érsek sorából, nagyon ritka. A hatalmas világegyházban a püspökök és érsek között mindössze száz pápai trónálló van. A pápai trónállók a Capella Pontificiához tartoznak, ami azt jelenti, hogy mindjárt a biboroskollegium tagjai és a patriárkák után állanak. A pápa trónja mellett közvetlenül két világi trónálló következik, akik állandóan két olasz arisztokrata család leszármazottai. Azután jönnek a pápai udvartartás magas méltóságai ezek után következnek az érsek, püspökök, apostoli protonotáriusok és prelátusok. A magyar főpapok közül ezidőszert gróf Zichy Gyula kaocsai érsek és Majláth Gusztáv erdélyi püspök pápai trónállók. Orsenigo Cesare budapesti pápai nuncius vasárnap személyesen nyújtja át Szmeccsányi érseknek, a magas kitüntetéséről szóló okiratot.

— Óriási repülőgép épült titokban Amerikában. Párisból jelentik: A Chicago Tribune newyorki híradása szerint a terborói repülőtér titokban kísérleteket folytatnak egy óriási repülőgéppel, amely harminckét utast vihet magával. A repülőgép négy motorral ellátott monoplán, amelyért hatszáz-ezer dollárt fizetett egy társaság.

MÉG CSAK 1 NAPIR KAPHATÓ!
55.— dín. „UNIS FRANCE“ ébresztőóra, pontosan jár, hangosan ébreszt.
79.— dín. „JUNGHAU“ la. ébresztőóra, pormentesen záró tok, precíziós munka.
135.— dín. II. örkészlet kinaezárból, 10 ór. tetazetős kivétel (6 szemelyes)
Magas minőség. Irásbeli jótétel. GOLDBERGERNÉL, Neviszd, Kr. Petra 23

— Tizenhét méter magasságból a folyóba zuhant egy automobil. A párisi Le Journal jelenti Besanconból, hogy a város közelében egy sziklás utzakaszon két automobil összeütközött. Az egyik gépkocsi lezuhant a 18 méter mélységben folyó Dubs patakba. Négy ember meghalt, öten súlyosan megsebesültek.

— Szlav turistakongresszus Szófiában. Szeptember 22 és 25-ike között tartják meg az idei szlav turistakongresszust Szófiában, amelyet a bolgár turistaegyesület rendez. A turistaszövetség Demetrovics Juraj kereskedelmi minisztert is meghívta a kongresszusra. A jugoszláv turistaegyesületek képviselőiben a kongresszuson a következők vesznek részt: Pavlasz Ignjat dr., a „Fruskagora“ turistaegyesület elnöke és Gračanin Gaja egyesületi titkár, továbbá Nedeljkovic Sztanoje egyetemi tanár a beográdi szerb turistaegyesület elnöke, dr. Hrisztics Milan beográdi ügyvéd, Paulics Drago a „Putnik“ propaganda osztályának vezetője, dr. Oblak Jozsef ljubljanaui ügyvéd, Hrvatín Makszo ljubljanaui nyomdatulajdonos, dr. Arnost és Szenior Davorin Mariborból.

— Lindbergh ezredes tizenegyszer kilométeres légi utra indul, felesége kíséretében. A Newyork Herald jelenti, hogy Lindbergh ezredes felesége kíséretében október 9-én tizenegyszer kilométeres légi utra indul. Lindbergh Miámiból indul ki és holland Guyanába repül. Utazásának célja, hogy tanulmányozza az Amerika és holland-Guyana között létesítendő légi posta utviszonyait. Az utat tíz hétre tervezik.

— A noviszádi céllövészegyesület céllovészete. A noviszádi polgári céllövészegyesület vasárnap, szeptember 15-én délelőtt és délután a katonai lövöldében céllovészetet tart.

— Aktuális vice. Hallom, hogy kedves férjével a fiatalítás kitünően sikerült?

Hogyne, tegnap moziba akart menni, de visszafordult, mert a plakátokon a következő felirat állott: „Csak felnőtteknek“.

— Szülők figyelme! A polgári iskolába még e hó 15-ig tartanak a beiratások. A gyermekek 14 éves korig kötelesek iskolába járni. Szülők! gyermekeitek jövőjéért van szó.

Egy szpliti származású műkereskedő lopta el a vagyonokat érő diptichont a zagrebi székesegyház káptalani mügyűjteményéből

Szenzációs felfedezésre jutott a zagrebi rendőrség Tizenegy hónapig készítette a kereskedő a diptichon utánzatát s fokozatosan cserélte ki a miniatürképeket

A Délbácska is beszámolt arról a feltűnést keltő lopásról, amely a zagrebi székesegyház káptalanjának mügyűjteményében történt, amely alkalommal ismeretlen tettes

egy, a tizedik századból eredő remekművű, vagyont érő diptichont lopott el.

A tettes a tizenkét elefántesont tábláskából álló diptichont, amely Krisztus szenvedéseit ábrázolja, kitünően sikerült, azonban teljesen értéktelen utánzattal cserélte ki az eredeti diptichont, mint most megállapítást nyert, kerülő uton

a bosztoni muzeumnak adta el száz-ezer dollárért.

A lopás világszenzációt keltett s az egész világ rendőrsége megmozdult, hogy a vakmerő tolvajt felkutassa. A zagrebi rendőrség gyanuja most egy szpliti származású fiatalemberre terelődött, aki Párisban él, de két évvel ezelőtt hosszabb ideig Zagrebban tartózkodott. Az illető Maratovics Mirko párisi műkereskedő, aki Párisban gróf Pielik Ira név alatt szerepel s kalandos mult után óriási vagyont szerzett.

Maratovics Mirko 1926-ban érkezett Zagrebba

s a zagrebi székesegyház harangzójánál vett ki szerény lakást,

állítólag azért, hogy a legnagyobb visszavonultságban szentelhesse életét a káptalani műrekek tanulmányozásának. Kíséretében volt egy fiatal hölgy is, akiről később megállapítást nyert, hogy egy zagrebi divatszalon feltűnően csinos manekinje. Maratovics Mirko

tizenegy hónapig tartózkodott Zagrebban s ez idő alatt szorgalmasan látogatta a káptalan helyiségeit, ahol a mügyűjtemény volt elhelyezve.

RÁDIÓ-MŰSOR

Szombat, szeptember 14.

Beograd. 11.20 és 11.45: Vízalásjelentés. 12: Pontos időjelzés. 12.10: Kis gramofonhangverseny. 12.30: Közgazdasági hírek, tőzsdejelentések. 12.45: A rádióvarter hangversenye. 13.30: Ujsághírek. 17.00: Bandics Mica gyermekmeséket olvas fel. 17.30: A rádió zenekar hangversenye. 20: Dr. Vracsevics Miodraga előadása a gyerektuberkulózisról. 20.25: Zsaludova Mária ária és dalestje. Közreműködik Knittl Zdenko operaénekes. 21.30: Ujsághírek. 21.40: Sumarevics Sztetiszlav előadása Beograd bombázásáról 1862-ben. 22.05: Egyfelvonásos vigjáték előadás a Studióból. 22.50: Jazz hangverseny.

Zagreb. 11.30: Gramofonzene. 12: Déli harangzó a Márkus-templomból. 12.05: A gramofonzene folytatása. 20.30: Esti hangverseny.

Bécs. 11: Délelőtti zene. 16: Délutáni hangverseny. 18.05: Mesék kicsinyeknek és nagyoknak. 18.50: Zongorahangverseny. 20: O. Schwartz K. Mathern: „A boxbajnok“ című háromfelvonásos tréfájának előadása. Utána könnyű zene.

Budapest. 9.15: Gramofonhangverseny. 12: Déli harangzó. 12.05: Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye. 14.30: Hírek. 17.35: Az angliai világjamboreeról visz-

A rendőrség valószínűnek tartja, hogy Maratovics a tizenegy hónap alatt elkészítette a diptichon utánzatát és szisztematikusan kicserélte a tíz miniatür képet, a nélkül, hogy a cserét bárki is észrevette volna.

Maratovics Szplitben született s parasztszülők gyermeke. Tizenegy éves korában már világgörül ultra indult, amikor is egy óceánjáró hajón mint segédfüst kapott alkalmazást. A háboru kitörése Triestben érte, ahol azonnal besorozták s itt tanulta meg tulajdonképpen az írást és olvasást. A rendkívül ambiciózus fiatalember csakhamar műkincsek iránt kezdett érdeklődni s ebben a szakmában rövidesen nagy ismeretekre tett szert. Később Párisba került, ahol egy olasz grófnő adoptálta a szimpatikus fiatalembert, aki azóta a gróf Pielik nevet viseli. Összeköttetései következtében csakhamar érintkezésbe került a világ leghíresebb mügyűjtőivel s élénk kereskedelmi tevékenységet fejtett ki a műkincsek eladása körül.

Egy alkalommal a zagreb melletti Vrbniki kápolnában egy régi képet fedezett fel, amelyről szakértők megállapították, hogy

eredeti Tizián

Maratovics bagatell áron jutott a képhez, amelyet később egy amerikai mügyűjtőnek kétszáz-ezer dollárért adott el. A zagrebi diptichont is amerikai összeköttetései révén helyezte el a bosztoni piacon.

A rendőrség még a tegnapi nap folyamán a párisi rendőrséghez fordult s kérte Maratovics letartóztatását. A brüsszeli rendőrség a napokban letartóztatta a zagrebi székesegyház harangzójának a fiát, aki valószínűleg büntársa Maratovicsnak s aki a diptichon-lopás után eltűnt Zagrebból. Valószínűnek tartják, hogy legközelebb még több letartóztatás várható a lopással kapcsolatban.

szatért magyar cserkészek egyesített énekarának hangversenye. 18.35: Ditrói Mór, a Vigszínház első igazgatója, „Komédiások“ című könyvből részleteket olvas fel. 19: Magyar dalok. Előadják Köszegi Teréz és Cselényi József, Bura Sándor és cigányzenekarának kíséretével. 20.15: Tangók és keringők. 21.30: Pontos időjelzés és időjárás-jelentés, hírek és a nemzetközi sakkverseny eredményei. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária nagyszálló étterméből.

Berlin. 14: Gramofonhangverseny. 16.30: Vidám zenedarabok. 17.30: Anekdoták. 18: Szórakoztató zene. 20: „Bluff“ vidám hangjáték.

Kassa. 17.30: Bábszínház. 19.05: Délutáni hangverseny. 20.10: Dalok. 20.35: Modern tánczene. 22.25: Hangversenyközvetítés a brünni kiállítás területéről.

München. 12.30: Déli hangverseny. 14.30: Szórakoztató hangverseny. 16: Kamarazene. 18: Dal-óra. 19.30: Vidám hét vége. Zene kári hangverseny. 22: Tánczene. 23: Szórakoztató zene.

Prága. 11.30: Gramofonzene. 12.20: Déli hangverseny. 16.30: Jazz-band. 19.05: Zenekari hangverseny. 20.10: Népdalok. 20.35: Egy vigjáték közvetítése. 21: Népszerű est. 22.25: Közvetítés a brnoi kiállításról.

A beográdi Szoko és a petrováci Szlovácski Noviszádon

A holnapi után már csak egy szabad vasárnapjuk lesz az elsőosztályú egyesületeknek a bajnoki kampány megkezdése előtt. A csapatoknak tehát most már teljes formában kell lenniök és így a holnapi mérkőzések komoly és nívós játék élvezését ígérjük. Noviszád futballsportjának két vidéki ellenfele közül a beográdi Szoko képviseli a nagyobb játékerőt, hiszen a kiváló együttes a BSK és a Jugoszlávia mögött a harmadik helyet foglalja el a beográdi bajnoki listán.

A Szoko teljes első összeállításban látogat el Noviszádra és ellene a Radnicski a jelen körülmények között legerősebb együttesét állítja ki. A véletlen úgy hozta hogy a noviszádi munkások két kiváló csatára, Katavics és Zsivkovics Noviszádra érkeztek és így szerepeltetésük lehetővé vált.

A petrováci Szlovácski váltakozó szerencsével több mérkőzést játszott már a noviszádi egyesületekkel. A NAK-kal legutóbb a Petrovácon megtartott pályamegnyitón találkozott és rendkívül érdekes és nívós játék után 2:2 döntetlen eredményt ért el. Azóta mind a két csapat sokat fejlődött. A Szlovácski győzelemmel kezdte meg az idei bajnokságot, a NAK most végzi a végső sájtásokat a bajnoki küzdelmekre kijelölt csapatán. A két csapat holnapi találkozója így minden tekintetben érdekesnek ígérkezik.

A fenti mérkőzéseken kívül Noviszá-

don a Makkabi—Gradjanszki mérkőzés kerül eldöntésre délelőtt fél tíz órai kezdettel a Karagyorgye pályán. A Makkabi nélkülözni kénytelen átigazolás alatt álló játékosait, de a csapat így is egyik legkomolyabb jelöltje az idei bajnokságnak. A csapat holnap játsza első bajnoki mérkőzését a feljavult Gradjanszki ellen és az eredmény irányadóul szolgálhat a két együttes további bajnoki szereplését illetően.

A vidékre kisorsolt másodosztályú bajnoki mérkőzések közül ujabban nem érkezett hír lemondásról és így minden valószínűség szerint lejárásra kerülnek az alábbi mérkőzések: Hajduk—PAK, Szloga Fruskagorac, Rudar—Mitrovicai Trgovaeski.

A vidéki elsőosztályú csapatok közül a Temerinji TC a zemuni Spártát látja vendégül barátságos mérkőzésre. A Spárta az elmúlt vasárnap döntetlenül mérkőzött a Vojvodinával és a TTC kiváló ellenfelet talált benne a közelgő bajnoki szezon előtt.

Bíróküldés vasárnapra: Makkabi—Gradjanszki: Nikolics, Hajduk—PAK: Fehér, Szloga—Fruskagorac: André.

Megsemmisítették a TTC—Mitrovicai Gradjanszki mérkőzés ellen beadott óvást. Köztudomású, hogy a mitrovicai Gradjanszki megővta a TTC ellen, az elsőosztályba való bejutásért lejátszott döntőmérkőzést. Az óvásnak szakkörökben nem sok sikert jósoltak. Az Alsözövetség legutóbb megtar-

tott ülésén az óvást elutasította és a mérkőzést 6:1 gólaránnyal a TTC javára igazolta. A TTC ezzel megmásíthatatlanul elsőosztályú csapatává vált.

NAK hírek. Az ifjúsági I. b. csapat vasárnap a Radnicski ifjúsági I. b. csapattal mérkőzik a Radnicski pályán. Az ifjúsági I. b. játékosok reggel 7 órakor jelennek meg a NAK pályán a folszerelés átvételére. Az ifjúsági első csapat vasárnap délelőtt tíz órakor a PAK I. b. csapattal mérkőzik a NAK pályán. A játékosok pontosan 9 órakor jelennek meg a NAK pályán. Intéző.

Botics—Radnicski 3:1. A Botics hazena csapatának a tegnapi hajnalban lejátszott mérkőzés során sikerült revansot venniük kétnappal ezelőtt elszenvedett vereségükért.

Radnicski hírek. A beográdi Szoko elleni mérkőzésre a következő játékosok jelennek meg a pályán: Milutinovic, Hacker Sebök, Valent I., Grünenberg, Mándics II., Bucheimer, Katavics, Mándics I., Riszto, Petrovics, Zsivkovics, Grajling, Rápóty.

Az ifjúsági csapat reggel fél 8 órakor jelenjen meg a pályán. Külön fölhívom Majtányt, Mondovicsot és Szakácsot, hogy a Radnicskijól náluk lévő felszerelést három napon belül sziveskedjenek beszállgatni a Radnicski szertárosának.

Kivonat a hivatalos lapból. A beográdi Alsözövetség legutóbb megtartott ülésén az alábbi játékosigazgatókat eszközölte: A noviszádi Juda Makkabi részére Schwartz Imrét szeptember 20-iki hatállyal, A Temerinji TC részére Titz Józsefet szeptember 20-iki hatállyal, a petrovacini Hajduk részére Pajevics Risztát és Pajevics Vojiszlávot szeptember 20-iki hatállyal. A zagrebi Birák Szövetsége kimondja, hogy a szövetségi bírákra nem kötelező, hogy valamely sportegyletnek tagjai legyenek. Ezzel a határozattal egy régebbi téves felfogás nyert sportszerű szabályozást.

A ZSARNOK FÉRJ IGÁJÁBAN

(6)

TÖRTÉNETI REGÉNY
Írta: FARKAS EMÓD

Nem akar a világ szájára kerülni. A pletyka megöli a női becsületet. Pedig az szentebb, mint a boldogsághoz való joga. Hanem aki szeret, az elárulja magát.

Egészen más a hangja, a mozdulata és tette azzal szemben, akihez titkon édes sóhajokban száll a lelke. A szemében tündérelmek vonulnak el, mikor szemtől-szembe áll azzal, akit szeret.

Vak lett volna Bakics, ha észre nem veszi, milyen más Zsuzsanna mikor vele beszél.

A szívéből szólt akkor minden szava s akármilyen közönyös dolgokról beszélt is, a hangjában valami láthatatlan angyal mindig ezt csilingelte: Édesem, szeretlek! És ha megfogta a kezét, forró volt az és remegett. A szívéből rohant oda a vér s azok a vékony kék erek majd kipattantak a belső tüztől, amely nem tudott kitörni, hanem visszacsapott az arcába s az olyan lett, mint a vérbe mártott lilium.

— Boldog-e, édes hugom asszony, — kérdezte egyszer Bakics uram, mikor Révay megint úgy leitta magát, hogy csaknem öntudatlan állapotban lökte az ágyára.

— Igen, — sóhajtott Zsuzsanna és elhalványodott.

— Igaz lelkére mondja ezt?

— Igaz lelkemre, — felelte Zsuzsanna suttogva.

Este volt, az asztalon olajmécs sercegett és kékes sárga fény ömlött el a szobán. De még ennél is sárgább volt a Zsuzsanna arca.

Bakics kezét nyujtotta.

— Isten vele, édes hugom.

— Haza akar menni?

— Igen hugomasszony.

— Maradjon kigyelmed, vagy nem jó szíveddel látom?

Remegő hangon mondta ezt s valami kis fényesség rezgett a szempilláján, csak akkora, mint egy szentjánosbogáré a nyári éjszakában.

— Dehogyan nem, hugom, — felelte Bakics.

— Akkor hát ne menjen kigyelmed.

— Minek zavarnám a boldogságát.

Nagy csend támadt erre. Csak a szíve dobogott Zsuzsannának. De így még soha sem vert ez a szív. Ha a legvidámabb nőtát verte a verginán, még akkor sem pergett oly gyorsan kezében a verő, mint ahogy a vér zuhogott szívében.

Fejelnie kellett, hanem a toroka összeszorult, a feje szédült, keble lázasan zihált.

Bakics menni akart.

Zsuzsanna egy lépést tett feléje.

— Édes bátyámuram...

A szava elcsuklott, némán nyujtotta a kezét. Bakics ajkához emelte, megcsókolta és sokáig a kezében tartotta.

Lehelletük találkozott. Perzselő volt az. A férfi kissé hozzá hajolt. Zsuzsanna kábultan hajtotta le a fejét. A földre nézett, de az égbe látott.

— Zsuzsikám szentem, — szólt halkán a férfi.

Révayné hallotta a szívverését. Erős dobpergéshez hasonlított, mely áttört az acél mellen. A szerelem indulója volt ez, amely a menyországba kísér.

Zsuzsanna érezte ezt, mert Bakicsnak egész lelke ott fénylett szemében. De várta, hogy ő szóljon, addig pedig szívta magába forró lehetét és gyönyörtől kábultan hallgatta azt az édes vallomást, amelyet dobogó

szíve tesz.

— Nemsokára visszajövök s akkor tovább maradok, — egészítette ki előbbi szavait Bakics.

Zsuzsanna jól tudta, hogy nem ezt akarta mondani. Elárulta zavarával, megindulásával, akadozó beszédjével.

Milyen más is egy hős, ha nem a csatatéren, hanem egy szép asszony előtt áll. A golyósüvöltést fel sem veszi, míg a lágy beszéd, mely suhog mint a selyem, megzavarja féjénkké, tartózkodóvá teszi. Érezte Zsuzsanna, hogy fel kell bátoritania.

— Minél többször jön kigyelmed annál örömebb látom, — mondta forró, szerelmes tekintettel tapadva arcára.

— Oh Zsuzska, ha tudná mennyire fáj a szívem, hogy ilyen boldogtalan.

— Nem vagyok az, ha kigyelmedet látom.

Bakics kitérte a két karját és Révayné önfeljedten omlott belé.

— Édes Zsuzsikám!

Ajkuk egymásba olvadt. De Zsuzsanna hamar feleszmélt. Mintha távoli harangzúgást és gyászzeneket hallott volna, utána pedig vad, sikoltó kacajt, mely a vért is megdermesztette. Az ártatlanság hófehér szelmei énekeltek bus temetési gyászaldat. És belesivított a sátán diadalmas kacaja, aki ismét egy lelket hódított a pokolnak. De nem, ez a tiszta lélek nem lesz a tiéd!

Zsuzsanna felemelte a fejét.

— Isten vele, édes bátyám, — sóhajtott szomorúan.

Bakics, mint akit tündéralomból ráznak fel, szóltanul nehéz szíveddel, botorkálva támolygott ki a szobából. Másnap reggel korán kilovagolt a szklabinjai várból. Amikor a felvonóhid dobogójára lépett, paripája patái alatt erős visszhangot vert a tölgyfadeszka. Ilyen erősen dobogott Zsuzsanna szíve is. A bánat verte ezt az angyal szívet.

Folytatása következik.

APRÓ HIRDETÉSEK

egy hétköznapi, mint vasárnap.
Egy sor 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár,
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár.

Eladó

ELADÓ egy rövid fe-
kete zongora. Cím Ko-
sovska ul. 11. 3266

Kiadó

KÉT ÁGYAS különbe-
járati szoba azonnal ki-
adó, Kott Viktor vendég-
lőjében, Sibinjanin Janka
u. 21. 3248

KIFUTÓFIU, kerepá-
rozni tudó, azonnal fel-
vétetik. Dornstädter cuk-
rásda. 3256

KERESEK kifutófiut,
his jegyzékényit, modern
radiót, irrodabútor. „Na-
sical“ Novisad, Vilsonov
trg 7. l. 3258

Kiadó egy szép kétszo-
bás lakás összes melek-
helyiségekkel, szeptember
15-re. Futaki u. 70. 3221

Kereslet

KOCSISNAK, IRODA-
SZOLGÁNAK, vagy egyéb
alkalmazásra ajánkozik
megbízható, katonaviselt
fiatalember, aki tökélete-
sen beszél szerbül és
magyarul. Címe: Nocs
Istvan, Epreš ucca 5.

Kifutófiu
felvétetik

Saját bic. kívül előnyben.

KEMIKALIJA
Arse Teodorović ul. 7

Hirdessen
a DélbácskábanMa, vasárnap este nagy
szüreti mulatság

a Csokota vendéglőben
Elsőrendű tamburazene és kitűnő italok
Herbst Péter, vendéglős
Darányi telp III. csoport 233. A volt katonai golyófogó möött

Ma este
malacpecsenye

vacsora a Lövölde helyiségében, Kitűnő
italokról gondoskodik. Szamos látogatást
kér tisztelettel
Renner Jakab, vendéglős

Az ujonnan épülő Vörös Kereszt palota
központi fűtés, világítás és vízvezeték
szerelési munkálataira

árlejtést hirdet

Felvilágosítást nyújt:
A Vörös Kereszt kerületi bizottsága
Novisad Nikolajevska porta

Ujitsa meg!
előfizetését

FIATAL ügyes leányok
könnyű munkára felvétet-
nek. Eiső Noviszádi Mü-
viraggyár, Ustavka 19.
3233

Külföldi

VOJVODINA legnagyobb
rezműves műhelye. ál-
landó raktárt tart PÁLIN-
KAFÓZÓ KAZANOKAT,
PERMETEZŐKET, ŰS-
TÖKET, ŰSTHAZAKAT,
FAGYLALTGEPEKET, ei
készít minden a rezműves
szakmába vágó munkákat.
VASA MALÓČIĆ, Novi-
sad, Kisačka 32. 8

Ma, szombaton
disznótóros vacsora
szőlő bállal
KOTT VIKTOR
vendéglőjében
Sibinjanin Janka u. 21.
Hajdu Bandi zenekara!

Egy uccai elegáns tel-
jesen különbejárati

szoba

fürdőszoba, esetleg tel-
efonhasználattal októ-
ber hó 1-re

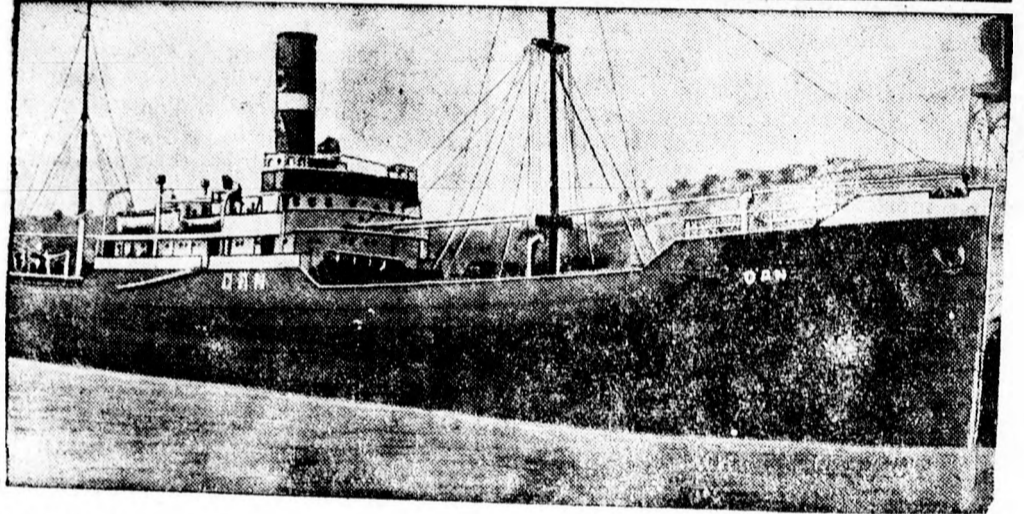
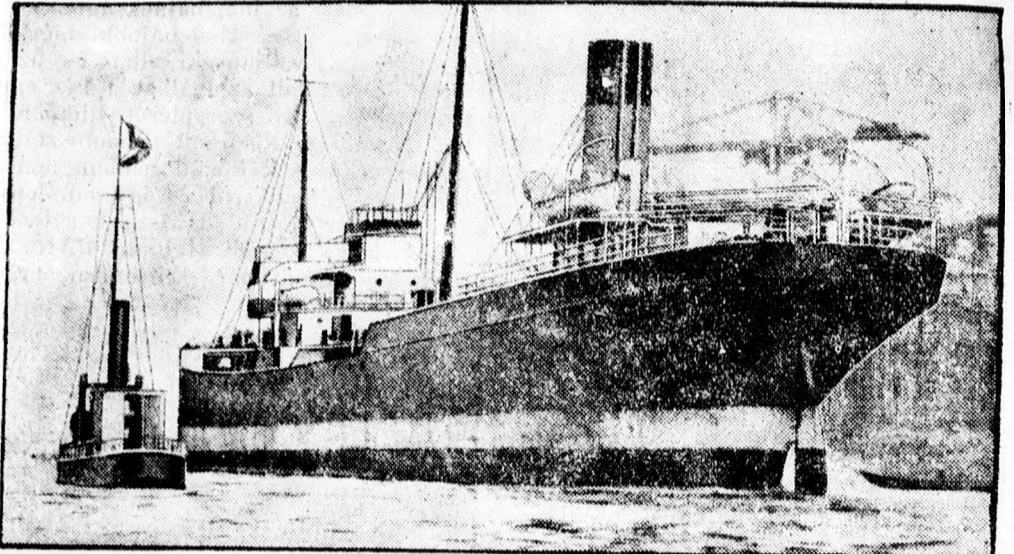
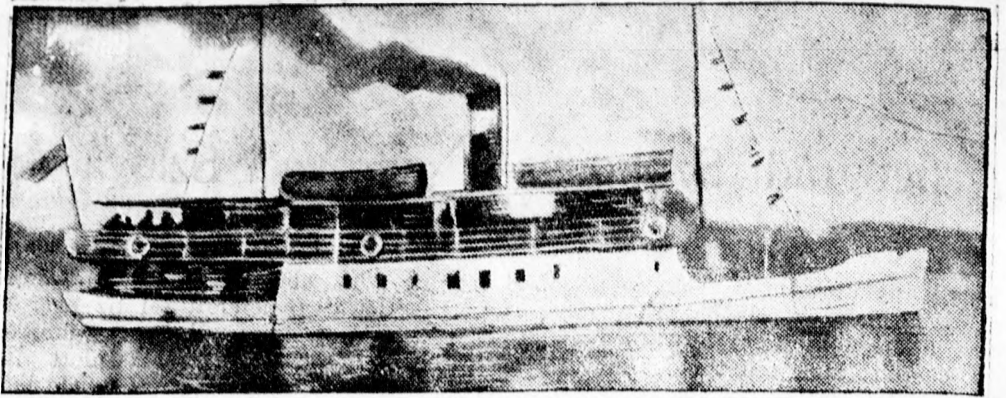
kiadó

Cím Kardos hirdető-
vél alattnál, Wilson tér.

FRANCIA
nyelvoktatást

ad francia nemzetiségű tanár.
maximálisan öttagú csoport-
oknak, legújabb módszer
szerint. Esti tanfolyamok.
Megállapodás szerint házhoz
is jár. Méréseket, Betrakozas
a „More“ ügyvédekénel, Kr.
Aleksandra 3. naponta 10-12
és 4-6-ig

Sulyos hajókatasztrófák

Az utóbbi napokban több sulyos hajókatasztrófa történt Felső képünk a „Kuru“ hajót mu-
tatja be, amely a finnországi Tammerfors mellett sulyedt el. A második kép a »Bisneire«
hajót ábrázolja, amely a rotterdami kikötőben égett el, a harmadik kép pedig a „Dan“ hajó,
amely a Keleti tengeren elsulyedt, mely alkalmával 21 ember életét veszítette

Teljesítőképes
magkereskedés
rátrmet

képviselőt keres

vojvodinal magkereskedések, ker-
tészek és zöldségtelepek látogatására.
Azok, akik a szakmához értenek s a
feleket ismerik, adják be ajánlataikat
»Sofort 4092« jellegre a következő
címe: Piras, Prag. Bredovská 1.

SNEFF ISTVÁN

faszobrászati és iparművészeti műterme
SREM. MITROVIĆA

Ajánl legmodernebb kivitelben készült csilláro-
kat, állólámpákat és a faszobrászati keretűb-
vágó bármilyen művészi munkák elkészítését
és 1925. évi mitrovicai iparkiallításán arany-
éremmel és díszoklevéllel kitüntetve

BECK JÁNOS

papirkereskedése és könyvkötészete
NOVISAD, FUTAKI UT 96.

Az összes iskolacikkék leg-
olcsóbb bevásárlási
forrása

!

Tankönyvek bekötését 24 óra alatt
eszközölöm

A szerkesztésért és kiadásért ideigle-
nesen Andrée Dezső felel.